

Ljubljana, 13.04.2010

Vlada Republike Slovenije
G. Borut Pahor, Predsednik Vlade RS
Gregorčičeva 20
1000 LJUBLJANA

Zadeva: **Sklepi UO ZGIGM z dne 13.04.2010 o ukrepih za izboljšanje stanja v gradbeništvu s predlogi Vladi RS**

Spoštovani Predsednik Vlade g. Borut Pahor!

Glede na aktualno stanje v gradbeništvu Slovenije Vas prosimo, da v nadaljevanju razgovorov glede ukrepov Vlade RS za izboljšanje stanja v gradbeni panogi in vseh z gradbeništvom povezanih panogah, upoštevate tudi naše predloge, ki jih podajamo v nadaljevanju. **Ravno tako želimo, da bi lahko vse te predloge tudi predstavili na skupnem sestanku, za katerega Vas prosimo, da ga skličete v najkrajšem času, ker je stanje izredno kritično.**

Na **16. seji Upravnega odbora GZS-Zbornice gradbeništva in industrije gradbenega materiala dne 13.04.2010** so bili na podlagi predhodnih razprav na delovnih sestankih in poglobljene razprave na UO ZGIGM glede na izrazito kritično stanje v gradbeništvu, tako na področju likvidnosti kot tudi obsega gradbenih del, sprejeti sledeči sklepi o potrebnih nadaljnjih ukrepih na področju graditve:

- I. **Vlada mora nujno sprejeti ukrepe za spremembe na področju javnega naročanja in zagotavljanja plačil** in sicer:
 1. Nujna takojšnja uvedba **plačevanja obveznosti s strani javnih naročnikov v 30 dneh** s sankcijami za naročnike v skladu s predlogom novele Direktive EU o zakasnelih plačilih, ki se sedaj sprejema v EP.
 2. Preučiti možnost in podati **predlog za ponovno uvedbo vsaj 20% predplačil** pri javnih naročilih gradenj.
 3. V merilih za izbiro ponudb pri javnem naročanju gradenj določevati in upoštevati predvsem **ekonomsko najugodnejšo ponudbo** in ne pretežno samo najnižjo ceno. Ravno tako v teh pogojih opustiti konkurenčni dialog (pogajanja) po oddaji ponudb.
 4. Nujno **usposobiti javne naročnike** po obeh zakonih o javnem naročanju

za odgovorno in pravočasno pripravo ter vodenje investicijskih projektov.

5. Nujno je potrebno **sprejeti zakonske dopolnitve** postopkov za hitrejšo izvršbo v drugi fazi postopkov izvršbe zapadlih plačil.

Nosilci: MF, MPr, resorna ministrstva

- II. **Vlada mora nujno zagotoviti pomoč gradbenim podjetjem pri nastopih na tujih trgih kot tudi zagotavljati sistemsko izvajanje finančne podpore podjetjem (kredit, zavarovanje kreditov in poslov, garancije) za te posle.**

Nosilci: MZZ, MF, MG, JAPTI, SID banka

- III. Vlada mora sprejeti **celoviti program urejanja stanovanjske politike in stanovanjske gradnje** v skladu z obvezami v koalicijskem sporazumu, svojimi predlogi za premostitev gospodarske krize ter zahtevami in predlogi ZGIGM, GZS pa tudi ZSSS. Ta naj vsebuje predvsem:

1. **Odkup primernih stanovanj po primernih cenah** (podatki o številu stanovanjskih enot članov ZGIGM so dosegljivi) in gradnja novih stanovanj za najem s strani javnih stanovanjskih skladov (v lasti države ali lokalnih skupnosti), ki se lahko financirajo z:

- z dokapitalizacijami JSS;
- z usposobitvijo JSS za izdajo obveznic z državnim poroštvom;
- s kandidiranjem za evropska sredstva (evropski sklad za socialna stanovanja za nove članice)

2. **Uvajanje JZP v stanovanjsko gradnjo** z večjo možnostjo vključevanja širših segmentov investitorjev v najemne sheme z deregulacijo neprofitne stanovanjske najemnine in subvencijami, tudi s sprejemom Zakona o nepremičninskih skladih.

3. **Večje stimuliranje energetske učinkovite obnove** obstoječega stanovanjskega fonda (javnega in privatnega).

4. **Učinkovitejša izvedba zajamčene garancijske sheme** za kredite za nakupe stanovanj, predvsem mladih.

5. **Uvedbo davčnih olajšav** tako za vlaganja v lastna stanovanja, za eventualna vlaganja v obveznice JSS in za vsa vlaganja v energetske učinkovito prenovo obstoječega stanovanjskega fonda.

Nosilci: MOP, MF, JSS, Ekosklad

- IV. Vlada mora spodbuditi in pripraviti operativni načrt tudi za **vse ostale oblike pospeševanja graditve ter obnove stavb** (tudi s pomočjo kohezijskih sredstev EU) in sicer za:

1. **Izgradnjo in energetske učinkovite obnove** domov za starejše, varovanih stanovanj, zdravstvenih objektov, študentskih domov in drugih socialnih, šolskih ter vseh drugih stavb v javni lasti.

2. **Vzodbude za investicije na lokalnem nivoju** za energetiko in lokalne javne službe (ekološke naložbe).

Nosilci: MOP, SVLR, MF, Resorna ministrstva

V. Vlada mora nujno **pospešiti vse priprave za izgradnjo naslednjih infrastrukturnih projektov s področja prometa, energetike in varstva okolja** in sicer za:

1. Dokončanje obstoječega avtocestnega programa.
2. Obnove obstoječega sistema državnih cest.
3. Program izgradnje 3. in 4. razvojne osi.
4. Program izgradnje in obnove železniških povezav.
5. Program izgradnje novih energetskih objektov.
6. Program izgradnje novih prenosnih energetskih objektov (elektrika, plin).
7. Programi izgradnje objektov varstva okolja (odlagališča, čistilne naprave, vodovarstveni objekti) na državnem, regionalnem in na lokalnem nivoju.

Nosilci: MP, MOP, MG, SVLR

VI. Vlada naj **resno prouči** tudi sledeče **predloge za spremembe delovanja na področju urejanja graditve, gradbeništva in vodenja javnih investicij**:

1. Vlada naj čim prej sprejme **Predlog zakona o umeščanju objektov državnega pomena** (prej samo linijskih infrastrukturnih objektov) **v prostor** in ga pošlje v DZ v sprejem. Ravno tako se naj čim prej sprejme **Zakon o financiranju železniške infrastrukture**.
2. **Enakopravno obravnavanje gospodarskih subjektov iz panoge gradbeništva in industrije gradbenega materiala** pri vseh vrstah vzpodbud, saj se je v teh panogah izrazito zmanjšalo povpraševanje, bolj kot v mnogih drugih panogah.
3. Organizira naj se **skupna strokovna skupina** za normativno urejanje graditve in vseh ostalih strokovnih nalog s področja graditve in gradbeništva v enotnem **direktoratu za graditev** v sklopu enega ministrstva.
4. Prouči in tudi organizira naj se **v okviru Vlade RS enotna oblika organizacije vodenja javnih državnih investicij**.

Nosilci: MOP, MG, MP, MF, MJU, ostala resorna ministrstva.

VII. Prisotni člani UO ZGIGM in ostali so podali tudi **resno opozorilo Vladi**, da je **nelikvidnost v vseh gradbenih sistemih in podsistemih dosegla kritično mejo**, ki jo brez **intenzivnejšega reševanja gornjih problemov** in **resnične uveljavitve vseh vladnih ukrepov na finančnem in ostalih področjih**, ne bo možno razrešiti in bo velika večina gradbenih podjetij, njihovih podizvajalcev in dobaviteljev **v velikih težavah za nadaljnje poslovanje**.

Direktor ZGIGM
Borut Gržinič

Predsednik ZGIGM
Branko Selak l.r.

Poslano:

- naslovu
- Minister mag. Mitja Gaspari
- Minister za okolje in prostor dr. Roko Žarnić
- Minister za finance dr. Franc Križanič
- Minister za gospodarstvo dr. Matej Lahovnik
- Minister za promet dr. Patrick Vlačič
- Minister za pravosodje Aleš Zalar
- Minister za zunanje zadeve Samuel Žbogar
- Minister dr. Henrik Gjerkeš
- Ministrica za javno upravo Irma Pavlinič Krebs